

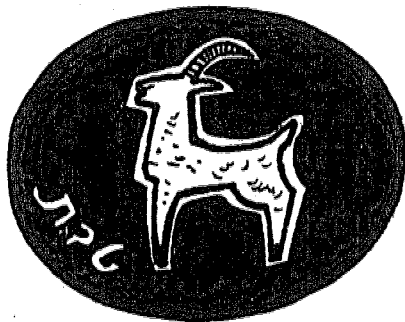
25

עלון המשק

גבעת חיים הקיבוץ המאוחד

ג' טבת-תשל"ד
28 בדצמבר 1973

עלון מס. 1025

אחרי המילחמה ולפני הבחירות

רק ימים מעטים מפרידים בינינו לבין הבחירות לכנסת והשאלה האקטואלית היא: מה עומד לבחירה בבחירות אלה?

המוני רשימות ומפלגות מסתערות עלינו מימין ומשמאל וכולן מבטיחות את שינוי המצב ופיתרון לכול הבעיות אם רק ניתן להם את קולנו. כאשר היפשונו מכנה משותף לכול הסיסמאות הרבות, מצאנו שכולן כאחד כללו כפרוגראמה כסעיף ראשון וכמטרה ראשית את השלום. כולן מבטיחות שלום.

אלא שהדרך לשלום היא שונה בכול מיפלגה. לפי עמדתם של הקומוניסטים החדשים (רק"ח) יבוא השלום במהרה אם רק נסמוך על רוסיה הסובייטית, השואפת רק לשלום באיזור זה, אם נחזיר את כול השטחים - כולל את ירושליים הערבית - אם נכיר באירגוני המחבלים כנציגים יחידים של הפלשתינאים ואם נסכים להקמתה של מדינה פלשתינאית עצמאית שבולותיה יעברו קרוב מאוד לשדות משקינו. מיותר להזכיר את מטרות המוצהרת של ארגוני המחבלים - שהקרמל חומך בהם לא רק בהדרכה ובנשק אלא גם בגיבוי פוליטי ובהזדהות מלאה - היא חשמדת מדינת ישראל.

ובקצה השני של המחנה מבטיחה לנו רשימת ה"ליכוד" את השלום בתנאי שלא ניסוג "אף שעל אדמה", שלא נישען על עזרתה של אדה"ב אלא אך ורק על כוחותינו אנו ונשצורף את בגין ושחתפיו לגולדה מאיר ולשרי המערך בחוץ ממשלה "לאומית". לא רק שלום יבוא בדרך זו אלא גם הצדק החברתי בחוץ העם היושב בישראל.

הגוש השלישי כולל את כל אותן המיפלגות אשר מבטיחות את השלום בתנאי שניים את אמוננו ביושב במדומים, שנקיים את מצוות הדת, שלא נחלל את השבת ושנחפזל בכוונה טהורה לחידושו של נס חנוכה בימינו אנו. (ומה יכול להיות הנס של כך השמן "בזמן הזה" - אם לא היתגלות אנרגיה חדשה דאור. ממקור אחד ללא צורך עוד בנפט?) כאשר אנו שמים את מיבטחנו במובטחים ע"י השמיים פטורים אנו ממיקוח על גבולות בטוחים ומחתימת חוזים עם בני-אדם.

ובין המיפלגות הגדולות מהרצפות קבוצות קטנות של סופרים טובים ופרופיסורים מן האוניברסיטה ומהפכנים ואינטלקטואלים למיניהם. לכול אחד מהם תוכנית שלום משלו והמשותף לכולם שלדשימותיהם אין סיכוי להגיע לרוב בכנסת ולשילטון במדינה ולכן גם אין להם סיכוי לעמוד אחרי הבחירות במיבחן המציאות ולבצע את תוכניותיהם, יהיו אלה תוכניות טובות וקרובות ללבנו כאשר יהיו.

הסכנה הגדולה היא שתמיכה באחת הרשימות הקטנות, חסרת הסיכוי, גורמת בסופו של הדבר לעליית כוחו של ה"ליכוד", כי זאת היא הרשימה שתינה מפיצולט של הקולות.

ושוב נשאלת השאלה: מה היא הבחירה?

גם בבהירות אלה - ואולי עוד יותר מאשר בכול הבחירות הקודמות - ההכרעה היא בין עליית הימין הליאקציונרי לבין המשך שילטונה של אנועת העבודה, יחד עם כוחות מחקמים אחרים (כדוגמת ה"ליברלים העצמאיים").

ומה יהיה על שינוי הקרו בממשלה? מה יהיה על המסקנות מכישלונות ומחדלים במדיניות המערך עד כה? מה יהיה על ההכרה בהחלפת חלק מן השרים, על חידוש המנהיגות, על הגברת הכוחות, רודפי השלום בחוך מחנה העבודה?

לא נותר על המאבק לשינוי הערכים ולשינויים בהרכב האישי של המנהיגות. אלא שהשינויים יבואו אך ורק מבפנים, בחוך מיפלגת העבודה יש לחולל את המהפכה והדבר אינו מחסר סיכוי. גם כיום ינשם אגפים וזרמים וקבוצות אשר נאבקים על שינויים מהותיים במיפלגה ועל הבכורה שמגיעה למחנה החלוצי ולתנועה של ההתיישבות העובדת.

התנועה הקיבוצית מפוצלת כיום אירגונית. לעומת זאת היא היום מאוחדת רעיונית יותר מאי-פעם. אם תהיה מאוחדת גם אירגונית, תהיה לה השפעה רבה יותר בחוך המערך.

גם כעת מכהנים חברי קיבוצים כשרים בממשלה והשפעתם בחוך הממשלה אינה מבוטלת. הם אינם מייצגים אלא כול אחד את עצמו ומי מהם מייצג את התנועה הקיבוצית?

הזעזוע שעבר על כול העם בישראל במלחמת יום הכיפורים חדר עמוק בחוך התנועה הקיבוצית כתוצאה ממחיר הדמים אשר תנועה זאת שילמה - ללא כל יחס למספרה ביישוב. כעת על התנועה הקיבוצית להתלכד ומבפנים, להוכיח - עירונות ופעילות במאבק המדיני שפרץ אחרי המלחמה ולחזק את ידי המנהיגים שלה שהם עומדים בראש המאבק למען שלום אמיתי בפנאים הריאליים של מצבנו. אין להשיג שלום אמיתי אלא בוויחורים מרחיקי לכת וחוך כדי שמירה על תנאים ביטחוניים המבטיחים את עצם קיומנו כמדינה עצמאית. אין די בכך לדצות בשלום. מי לא רוצה היום בשלום? יש להוכיח רצון זה קבל עם ועולם.

אילו מנהיגי ה"ליכוד" היו כיום בשילטון, לא רק בוועידת ז'נבה ישראל לא היתה משתתפת, אפילו על הפסקת האש ישראל לא היתה חותמת (כי זאת היתה עמדתם של מנהיגי הליכוד!) והקטל בשדה הקרב היה נמשך ובמעורבות הולכת וגוברת של כוחות צבאיים סרביטיים.

אין ביטחון בהצלחת וועידת השלום מעבר לסעיף הראשון של הפרדת הכוחות היריביים. אבל אי הליכה לוועידה פירושה החמצת העצמנות להידברות ויחור על סיכוי כולשהו להסדר. אי הליכה לוועידה זאת פירושה גם קרע גלוי עם הידידים המעטים שנשארו לנו ובראש וראשונה קרע עם ארה"ב. אולם את זאת עלינו לדעת: השתתפותנו בוועידת ז'נבה אין בה טעם ואין בה הגיון אלא בתנאי שהממשלה החדשה, שתורכב אחרי הבחירות, תהיה ממשלה שברצונה להוביל את המדינה לשלום חדרף אי רצונם של הערבים להגיע לשלום עם ישראל כאשר רצונם היחידי של אלה הוא לקבל בחזרה את השטחים וללוא תמורה כולשהו.

ערכם של הקולות שלנו הוא בהגברת כוחות השלום בחוך המערך. הממשלה החדשה אחרי הבחירות תהיה זקוקה למנדט ולסמכות מוסרית להוביל את העם לקראת תקופה חדשה וטובה יותר. הדבר תלוי באמת מקולו של כול אחד מאתנו.

אוריאל נהרי

על התווך

ועוד פעם - אחרי המלחמה

אין זו תעמולה בחירות בעד או נגד מפלגה. ברצוני להביע דעות שחגגבשו והיו קיימות בחלקן גם לפני המלחמה.

הדגשתי היא, שזה זמן רב אני הולך ומתרחק ממה שקורה במדינה, כאילו אני חי על אי ומסביבי חיים מבצודה אחרת. המילה מחול חוזרת יותר ויותר ולאור דווקא בקשר למלחמה.

שש שנים אחרי מלחמת ששת הימים לא רק ברוזבוז'אלא התגלגל חופענת של ידידה מוסרית ברוב שטחי החיים במדינה. שביחות, שחיות, ביזבוז, מוסר עבודה ירוד, כול אלה היו דבר של יום-יום. מדיניות חוץ ופנים קצרת ראייה, שהביאה לתוצאות חמורות ביותר. וזה לאורך שנים ואין צורך לפרט. אין ספק שמצב זה השפיע על מהלך המלחמה. אך לא בזה אני רוצה לדון, כי מעט מידי ידוע על כך עדיין. אך אין צורך בוועדת חקירה כדי לדעת מה היה המצב לפני המלחמה. במשך שש שנים ואינו את חוסר האונים של הממשלה. שש שנים הידרדרה המדינה מיום ליום ואין זה חשוב אם הממשלה לא רצחה לשנות או לא היתה מסוגלת לכך. בשני המיסקרים עליה להיתפטר ולנסות להקים גוף חדש שיש לו סיכוי להתמודד עם כול הבעיות. במשך שש שנים היא לא עשתה זאת.

הגיעה שעת המלחמה וחרף כול המתרחש לקחה הממשלה הזאת על עצמה את האחריות וממשיכה לנהל את ענייני הציבור, כאילו לא קרה דבר. והמלחמה טרם הסתיימה ושוב אנחנו שומעים על שביחה בנמל חיפה וברור מה הדבר מבשר לעתיד. ומה בעצם צריך היה לעשות?

- א. רואה אני שלושה מחדלים:
- ב. שש שנים של חוסר מעשה.
- ג. מחדלים לפני ובזמן המילחמה.
- ד. חוסר דיון או יכולת לאחד את העם.

הכרזת הבחירות

מדוע היה צורך להכריז על בחירות? במילחמה ששת הימים אפשר היה להקים ממשלה משותפת ובמילחמה זו - זה בלתי אפשרי? ברור שהזכר קשור בוויחורים מכול הצדדים המעורבים. אני מקווה שאין בין חברי המשק מישור שמאמץ שיש לי סימפטיה כולשהי למיפלגות הדתיות או לימין. ההיפך הוא הנכון. אך בשעת חירום כלום אפשר לבוא בחשבונות? לא היה אפילו ניסיון קל שבקלים לבוא בדברים עם הצד השני, להיפך. גם באסיפה אצלינו לפני שבועיים לא נישמע דמו שיש צורך לוויחורים לשעת חירום.

וכאן באים ואומרים לי: אבל איך אפשר, הרי הם הודיעו: "אף שעל אדמה". איך נעמוד בפני העולם? איך נוכל להחליט? - החשובה היא שהחלטה אינה בידי מיפלגה זו או אחרת. אין זה משנה בהרבה באיזו מישלחת או באיזה הרכב נגיע לג'נבה. כוחות אחרים התערבו ויש להציל את מה שניתן להציל. היה זה קל יותר לו היינו מאוחדים וקל יותר לנהל את מדיניות הפנים ולקדום לעם למאמץ ולוויחורים. וכאן הגיעו הבחירות. את מי לבחור? לכולנו קשה להחליט. אך איזו תועלת תיצמח לממשלה זו מאלפי קולות שניתנים לה בחצי לב. אומנם יצילו מספר בעלי תפקידים אך האם זה מה שנחוץ למדינה? והאם זה יציל אותנו מהידרדרות נוספת?

וכמה מחשבות על חיינו בקיבוץ. יותר מחמיד התברר בתקופה זו, שצורת החיים שלנו מסוגלת לעמוד איתן בשעת חירום. השיתוף עזר. להתגבר על מיכשולים רבים. ועל אף הגיוס הגדול בקיבוצים, מצליחים לקיים משק על כול הענפים.

אך גם אצלינו יהיה צורך בשינויים. אינני רוצה לדבר על הורדת רמת החיים. דבר זה מובן וניצטרך להתאים את עצמינו, אבל השינוי הגדול צריך לבוא בשטח אחר. אנו זקוקים היום, יותר מחמיד, לשיתוף בין החברים ולנכונות למלא תפקידים תוך דיון לעזור לכלל הקיבוץ, ולא רק להתקדמות אישית, צרות האופק. אני מחכה לכך שחברים יהיו מוכנים להיות מורים ומחנכים, ללכת את חדר-האוכל, לפתוח מועדון לחבר ועוד ועוד... לא הסתגרות בחדרים על יד הטלביזיה (שהנסתה לחדרים היחה, לפי דעתי אחת השגיאות היסודיות). אין ספק שבתקופה הנראית לעין, יהיה צורך לחיות בצנע ובידור, יחד עם מציאת דרך לבנות ולקדם את המשק, להמשיך במפעלי תרבות ולתת אפשרות ללימודים בצורה מבוררת וכן לייפות את המשק בכול הדרכים.

פנחס ב.

בחיקולאות

בענפי החקלאות

פ ד ס - בראשית השבוע שחינו לחיים - גמרנו את קטיף הואשינגטון, קרוב ל-250 טון. הקטיף על האדץ נגמר מזמן, בעזרת חיילים וקבוצות של זמניים, ובמשך שבועות עבודה קבוצת מתנדבים קבועה על עפרונים בקטיף הצמרות. בקיץ אנעשה בחלקה זו מיבצע גיזום יסודי, אחרי ששנים לא טיפלו בעצים. הוצאנו הרבה ענפים שהתייבשו בעצים גדולים וסבורים אלה ולכן הקטיף היה השנה יותר קל, עם פחות סריטה בפרי וקרעים בחולצות. עתה עומדים העצים נקיים, ירוקים וזקופים.

קטיף הקלמנטינות גם הוא כמעט ונגמר, והשנה ללא נזקי כפור שהשחיתו אשתקד בעונה זו את הפרי המאוחר. קטפנו עד כה 55 טון.

התחלנו בקטיף השמוטי. השבוע יש הזמנה גדולה ללימון, 60 מיכל. בחלקת הלימון מתחת לקלמנטינות העצים צהובים ממש, פרי ליד פרי. קטפנו כאן לשוק המקומי בראשית העונה, עתה זהו הקטיף העיקרי, ונשאר עוד מספיק פרי קטן וירקרק על העצים לקטיף נוסף. עובדים בזה מתנדבים ומחנה עבודה ישראלי לחופש חנוכה.

אין פיגור רב בקטיף לעומת שנים "רגילות". אבל יש חברי צוות שבמשך חודשיים עובדים כמעט כול שבת, ללוא יום מנוחה...

השבוע חזר ראובן ליכטנר לעבודה בפרדס, אחרי סיום גיוסו בגילגל. בשעה טובה!

מ ט ע - גיזום השזיפים הזקנים מתקרב לקצו. התחלנו השנה הרבה יותר מוקדם מהרגיל, כי הרי "אי אפשר לדעת מה יהיה...". ואומנם, מאיר עבד לא פעם לבדו בחלקה. עתה נעבור לגזום בשזיפים הצעירים. חלקה זו, אשר פוזרה שנתיים בין לחיות או לחדול, יהתאולגשה בשנה האחרונה. הבאנו 200 שתילים להחלפת העצים החלשים ביותר, וכן כמה עצי "ויקסון" לתצורה ה"קלסי".

באגסים נעשה דילול עצי ה"ספדונה", הוצאנו כל עץ שני בכדי להחזיר אור ולהבריא את החלק התחתון של העצים הנוחרים. בזן המפרת, ה"ג'נטיל" (האגס הקטן המוקדם) אנו מתכווננים לעשות גיזום צמרות חריף במכונה, גם זה לשם החדרת אור. הוצאת העצים הכרותים מהחלקה דרשה עבודת טרקטור רבה שבוצעה ע"י ילדי כיתות ההמשך והגדעין. כמו כן הם ביצעו ויסוס עשבים.

קוטפים אבוקדו לפי הזמנת בית האדיזה, כרגע את הזן פוארטה.

ד ר ד י ס . חממה א', המשוונטע, מתחילה להניב פרי זקוטפים ממנה כ-200 פרח ליום. אנו מגדלים בה שני זנים חדשים: "בלזנדה", בצבע כחום, ו"סוניה", ריוד ובעל צורה במיוחדת. נעשו סידורים מתאימים להדלייה, ע"מ לעזור לצמחים לגדול גבעולים ישרים וזקופים.

חממה ג', הוותיקה בת ה-7, אינה מביישת את גילה ונוחתת שפע פרחים באיכות טובה. בסה"כ קוטפים כ-4500 פרח ליום. חג המולד מאתרחנו והשנוע נסיים את המשלוח לראש השנה האזרחי. הגל של דצמבר הולך ונגמר ועתה יש שוב ירידת מה במספר הפרחים. יאיר שוחרר וחזר לעבודה.

ד פ פ . גם כאן שחו לפני שבוע לחיים, אומנם לא הרפתנים אלא בעיקר הבנאים: יצקנו את העיגול הראשון במכון החליבה החדש!! היתה זו יציקה מסובכת שבוצעה על ידי חנן ויצחק משי עם הפועלים הקבועים שלנו. עתה מטפלים באספקת המכון עצמו מאנגליה, וכידוע יש גם שם לא מעט קשיים.

מארה"ב הגיעה לפני כמה שבועות העגלה המערבלת אשר האפשר ניצול של זבל עופות להזנה בקנה מידה גדול. הכוונה היא לערבב את הזבל עם קליפות או ירק, להחמיץ את התערובת לשם חיטוי, ולהאכיס אותה אחרי חודשיים.

אכן, על אף הכול לא רק שמירה על הקיים אלא פ י ת ו ח

זרם בן-משה שוחרר וחזר לעבודה. גם גיורא מגל מגניב מידי פעם כמה ימי (או לילות) עבודה.

ש ל ח י נ . קיבלנו את הסיכום של הזן אקלה בכוחנה - 418 ק"ג לדונם, 1180 דונם. ניפרט ה"פומה" עדיין לא נגמר. המחירים טובים מאוד. אם לא יהיה גשם ייגמרו השבוע גם את חריש השטחים, על ידי קבלן. תוך חודשיים יש לתת אמוניאק יחד עם קילטור, עבודה שאנו מבצעים בעצמינו.

זרענו במהדרין 150 דונם חלתן ו-80 דונם אספסח בשטח "הכרם שלך" (ככה הגדיר יצחק מ. את המקום). החלתן קיבל גשם, בחלקו גם השקאה, נבט יפה וגדל יפה. ליד המירפאה זרענו קרוב ל-100 דונם עשב זון לחחמיץ אשר מקבל עכשיו השקיית הנבטה. בשתי חלקות קטנות ב"ביצה" נזרע חיטה לחחמיץ - שם עדיין רטוב ואי-אפשר לעלות. בזה נזרעו כל השטחים המיועדים לזריעה, ואם הכול יצמח כראוי וחנאי מזג האוויר יהיו טובים, תתנה הרפת באביב המשפע ירק. את כל העבודה של הכנה וזריעה ביצעו הבנים מהגרעין.

שמעון ואלן עברו לעבוד במוסך שנשאר מיותר לגמרי, עם שובו של גיורא ויינר לעבודה באוניה.

ע ל ה ה ו ד י ה סיפר אשר צפריי, כמרכז משק, שלפי עדות המדגרה והמורין מצבה טוב מאוד. אין מחלות ומגפות, הספקנו לאמן מחזור ביניים למכירה, והכול מתנהל כשורה, למרות זה שדווקא בענף זה עדיין לא חזר איש מהגרוייסים ובנימין ממשיך להיות יחידי עם צוות החברה והמתנדבים.

לבסוף, בקשה למרכזי. זהענפים. קבלתי על עצמי להיות "כתבת" של הסקטור החקלאי. אם יש לכם מה למסור או לספר, אנא מיסרו זאת ביוזמתכם בחדר-האוכל, בחדר בדרך. כול פרט הוא מעניין, ועוד יותר מעניין כשהוא טרי.

לילי

+++++

ב ר י א ו ח

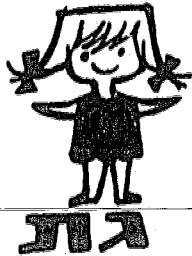
א) אנו מעוניינים לחזש את הבדיקות הנערכות מידי שנה לחברים מעל גיל 40 במירפאה "דונולו".

לכן נבקש את כל החברים להענות לפנייתנו אשר תיעשה ע"י פחקי תזכורת בחאי-הדואר. הנסיעות תבצענה בשעות אחה"צ ברכב של המשק.

ב) ימי הקבלה לקופת-ביאות יהיו מעתה: יום ד' ב-8.15 בערב ויום שבת מ-12.15 בצהריים.

ענת.

ב מ י פ ע ל

עם פרוץ מילחמה אוקטובר, גוייס הסגל הטכני הנכיר
בכול המקצועות והמיפעל נאלץ להיצטמצם במינימום של
אחזקה ולהשתמש לעתים באילתורים שונים כדי לא לפגוע
בקצב הייצור. כול הציוד החדש שהגיע או שעמד להגיע,
ובחלקו הגדול היה צריך להיות מופעל בעונה זו, מונח
כאבן-אין-לה-הופכין. בנרסף-לכן גוייס חלק נכבד מהאנשים
המפעילים מכונות הייצור ולכן היה המיפעל נאלץ להכשיר
צוותות חדשים של עובדים הנמצאים בפועל במקום. בהרבה
מקרים נחלנו כשלונות. לצערינו הניסיון להכניס לעבודות
הנ"ל אנשים זמניים מ-2 המשקים לא עלה יפה.

כדאי לציין בסיפוק שהי תופעות: מעודדות בחקופה קשה זו: א. למרות שהארץ
נחונה בתנאי מילחמה - אמן הקונים בחו"ל לא ירד ולהיפך - ההזמנות מחולל גדלו
יחסית לשנים הקודמות. כול המוצרים שאפשר היה לייצר מכמות הפרי המוערת שהמיפעל
יקבל בעונה זו - כבר נימכרו. הפסקנו לקבל הזמנות חדשות. יחר על כן רוב הדוגמות
של מוצרים חדשים שותתחו בשנה האחרונה נחבלו בחו"ל יפה ובעיקבות זה הגיעו
הזמנות נוספות. ב. נפח הייצור בחודשים האחרונים, יחסית לשנים קודמות, גדל
בהרבה וגם ברמת שיב נאותה. כול זה מלווה בעיות אין ספור בחיכנון הייצור
והפיקוח הטכנולוגי.

כאן נציין לשבח את התגייסותם של מספר חברים: אנסנת ש. שחזרה למיפעל עם
פרוץ המילחמה וגם צבי מ. שהולך ומשחלב בייצור. לרגלי המצב נעשו פעולות הסבה,
לדוגמא נחמה ז. העובדת במעבדה וקיבלה על עצמה את הפיקוח הטכנולוגי בכמה מחלקות.
הניסיון הזה הצליח במלוא מובן המילה.

אנו עובדים ממחצית חודש נובמבר ב-3 משמרות ומחקרבים לעונה השיא שתימשך
כ-4 חודשים. ההתחייבויות לגבי הקונים הן רבות וגדולות. אנו מודאגים לא במעט
לכוח הביצוע שלנו בתנאים הנ"ל.

אפשר לומר בסיכום: המיפעל גייס מחוך עצמו כול קורטוב של כוח אדם שעמד
לרשותו. אולם בזה לא שגי. 2 המשקים, שותפי המיפעל נדרשים לסייע במאמץ הצפוי
בעונה הזאת.

ש.

במזכירות

20/12/73

* מינויים

החקימה ישיבה של ר.
מינויים במזכירות ובה סוכס:
לכחור ברחל הדר ונורית
ונזרול לסדרניות עבודה.
חנה ממלוק מוצעה לתפקיד ריכוז
עבודה עד ליציאתה ללימודים.
לאחר תקופת ניסיון בריכוז
תרבות, ראתה לילי קשיים לאור
הזרמים המיוחדים של החקופה.
לילי שותחה על זה עם מספר
אנשים וסוכס להחליפה. הוועדה
מציעה את מיכל פורת לריכוז תרבות.

* אקונומיה: כשיחה עם רחל שולר
סוכס שרחל תמשיך לרכז את
האקונומיה עד חודש אפריל.
ערה אלדור תיכנס איתה לעבודה
במחסן המטבח. כמו כן סוכס להביא
לפני האסיפה את בחירתה של טובה
יוסף חי לאקונומיה לתקופת כוננות
(כשנה).

* נאווה רודולפר

נאווה כהנא (רודולפר) פנתה למשק להחארח
עם ילדיה לזמן בלתי מוגדר מסיבות אישיות.
בשיחה עם נאווה הועלו מספר בעיות ולאחר
בידורים סוכס להביא את בקשתה לדיון באספה.
קבלתה מותנית בסידור הילדים ובפיתרון של
בעיות נוספות.

* גיוס למשקים צעירים:

נחבקשנו ע"י ר. הגיוס של מזה"ק לגייס
מספר חברים לעזרת משקים צעירים בתחומים
שונים. גיוסים אלה הם לתקופות קצרות
יחסית ובאים לפתור את מצוקתם הקשה של
היישובים הזעירים. המזכירות מטפלת בחיפוש
מועמדים ותביא את הצעתה לאסיפה.

לח תונות הכסף

של זיוה ואשר גולן

שפע ברכות

הגיל הרך בימי חרום

הגיל הרך

קופת המילחמה היחה קשה ורבת מתח כמו בכל שיטחי חיינו, גם - ואולי ביחד שאח בכתי-הילדים. עתה ניכרח דגיעה והחיים שבים למסלולם, אומנם לא כרגיל, כי ישנם אבות רבים שעדיין לא חזרו ולצעדינו, יש אבות שלא יחזרו יותר, דבר שוודאי משפיע על כול ילדי הגנים.

בשנים האחרונות הילודה יציבה פחות או יותר, השנה מנוראר 73 נולדו 23 ילד. לחינוך אין בגבעת-חיים שיכון מסודר ואנחנו כבר מכניסים חינוך לבתי ארעים 11 שנה. אומנם השתדלנו לשפר ככול שניתן אך בכל-זאת השכון ארעי ולא מתאים לייעודו. זכרוב קבוצות הפעוטים עובדות מטפלות קבועות, אך יש הרבה מטפלות שלא קיבלו שום י.הכשרה או שקיבלו הכשרה לא מספקת. אנחנו משתדלים שבכול ביה העבוד מטפלת אחת מנוסה אך גם זה לא חמיד מסודר. הבעיות בסידור עבודה רבות זמטפור, בעיקר חסרות מחליפות למטפלת שחולה או נוסעת, ולא חמיד יש נכונות של אמחות, לחליף למרות שהיו על כך כבר כמה החלטות באסיפה (בהודמנות זאת אני מזכירה לאמחות את החלטת האסיפה).

כיום יש לנו 15 קבוצות של פעוטים. גנון עם 8 ילדים ו-4 גנים מלאים. נישאר עדיין חדר אחד בבית החינוך לקליטה חינוך הבאים, ואם אחרי כן לא יעמוד פעוטון חדש, נצטרך למצוא שוב פיהרון ארעי.

השנה היו צריכות ללמוד בקורס של שנה להכשרת מטפלות, נועה ממלוק ורחל מרום. רחל וריתה מתוך כול התנאים שנוצרו. אין לנו אף חברה שלומדה בסמינר לגננות והמצב בשטח זה חמור ביותר.

בשנים האחרונות קיים אצלינו גנון; לא מתוך עיקרון אלא דק מחוסר מקום בגנים, הבית לא מתאים והתנאים קשים, ובעיקר המעבר בכל פעם לבית אחר בגיל כה רך הוא קשה ביותר. העיקרון הוא שתינוק בא מבית-הולים לבית מסויים שם הוא מבלה עד שהוא הולך לבגן, אצלינו זה כבר הרבה שנים לא קיים מחוסר פעוטונים, לכן החלנו להכניס חינוך, ועתה גם פזוטיסלגנון.

מצב הגנים שלנו בדרך כלל מניה את הדעההשנה ברוב הגנים יש מטפלות קבועות העובדות ברצון ובדאגה רבה. הגננות עושות ככול יכולתן בשעות העבודה ואחריהן אפשר לראות זאת כשנכנסים לגנים שלנו. הגנים כבר מלאים, עד ששוב תצא כיתה א' בשנה הבאה, ולכן אנחנו צריכים לבנות לא רק פעוטון חדש אלא גם גן חדש. השיטה בגבעת-חיים היחה, ללמוד כיתה א' בגן ואם דוצים להמשיך בשיטה זו, צריך לבנות את הגן החמישי. בחוכמה לבנות גן שניתן להפוך אותו לכיתה, אם פעם לא נצטרך 5 גנים.

לפני המילחמה היהצריך להתקיים דיון על השינה הפרטית. אצלינו הבעיה לא הרעלתה, למרות שפה ושם יש רצון כזה אצל חברים (בעיקר חברות), כמובן שעכשיו הבעיה לא עולה.

חנה בן-אהרון

ח י ל י נ נ

תגובות

ביומן האחרון ביומן מאריך 14/12 הופיעה הודעה קצרה מטעם המזכירות, לפיה סוכם יחד עם נציג ועדת הקשר, שמעתה ישלחו חבילות רק לחיילים שהם חברי המשק,

החיילים שלי הם כולם חברי המשק ואני אישיה לא אפגע. אך יש פגיעה ועלכון לכולנו בהודעה קצרה זו.

אם הזכות לשלוח חבילה לחייל - בעל, בן, חתן, אח - מוכרח לגבי כול חבר, מה הבדל בקשרי המשפחה אל הבן, החתן, במיקרה שעזב את הקיבוץ? הרי לא אח הבן שעזב "מענישים" אלא אח 'הוריו', אשר להם זכות בחקציב החבילות כמו להורים אשר בניהם לא עזבו. הרי גם בחקציב לביקור נכדים ולממחקים לנכדים אנו לא מבדילים בין אלה החיים בקיבוץ לבין אלה שמחוצה לו. לחיילים זרים אנו מוכנים להגיש שי, כדוגמת "מיבצע הסרפגניות" ויפה לעשות כך, ולבני החברים לא? אני מציעה לשנות את הגישה הקטנונית והבלתי קיבוצית הזאת.

חברה

רשימת השאלות

מ י ב צ ע ה ס ר פ ג נ י ו ת

(עם הירזמה, טניה גורן, גניפגשנו במחסן וזהבגדים והשיתה התנהלה חור פניות רבות של עובדות המחסן ו"לקוחות" למיניהם).

שאלה: טניה, מה פתאום? ממתי המשק שלנו הספק של צה"ל?

תשובה: זה היה מיבצע חד-פעמי. הרגשתי שעלינו לעשות משהו. הם שוכבים בחפירות ובמוצבים ואנו כביט חוגגים חנוכה כאילו בימים רגילים. צריך לתת להם הרגשה שאנו דואגים להם. גם לילדים שלנו צריך להראות כמה אנו קשורים לחיילים. יש לזה ערך חינוכי.

שאלה: מי עזר לך? מאיין קיבלת כסף? מי היו המארגנים יחד איתך?

תשובה: את התקציב קיבלתי מועדת הקשר לחיילים ולא היה שום וויכוח. כולם הבינו את חשיבות המיבצע. וגם האירגון היה בסדר. למי שפניתי היה מוכן לעזור.

שאלה: מה בעצם היתה המשימה?

תשובה: רצינו לספק ס ר פ ג נ י ו ת ח מ ר ת ישר לחיילים שבחזית.

שאלה: לאיזו חזית הצלחתם להגיע?

תשובה: בחרנו בחזית אשר בביקעת הירדן. ולא דווקא בגלל שלא יכולנו להגיע לחזית אחרת, למשל בחזית בגולן. אלא בגלל שראינו אותם בביקעה כמקופחים במיקצה. הפ לא עלו לכוחות העיתונים ותמונתיהם לא הופיעו בטלביזיה, כי לא היו שם קרבות. לא סיפרו על מעשי הגבורה שלהם כי לא ניתנה להם ההזדמנות למעשי גבורה. אבל אני חושבת שאינם פחות נכונים להקרבה מאשר כול החיילים האחרים. כי צה"ל הוא צה"ל בכל מקום. בביקעה הם קצת מקופחים וצריך לתת להם הרגשה טובה יותר.

שאלה: והסופגניות - האם בכוחן לתת הרגשה כזאת?

תשובה: זה לא רק הסופגניות. אם כי אין לזלזל בסופגניות, כאשר הן עדיין חמות וישר מן התנור! אבל נוסף להן, שלחנו בוסנים ומיצים. אלה ואלה קיבלנו מביח"ר גח. ויחד עם כול אלה ביקרה אצלם המישלחת שלנו ובה 6 חברים - בעיקר חברות צעירות - ו-12 ילדים החל מגיל הגן ועד לכיתה א'. כול זה ביחד מוסיף להרגשת החיילים ומעלה את המוראל אצלם.

שאלה: ומי טיגן את הסופגניות?

תשובה: זאת עשינו ביחד, 4 - 5 נשות חיילים כאשר היה פלך ניצחה על המלאכה. הספקנו להפך אלפי סופגניות אותן ארזנו ב-2 מכוניות, אחת מן המשק והשנייה מגח ומייד עם הוצאתן מן התנור ובעודן חמות כבר זזו במהירות כי כול היחיד היה כבר מוכן וארוז בחור הרכב.

שאלה: ומי קיבל אתכם?

תשובה: כול החיילים באיזור הביקעה ללא הבדל מקום או דרגה. עוד לפני יי הגיענו למוצבים, עצרו אותנו פעמים אחדות בדרכים ואנחנו חילקנו בין אנשי המ"צ שכיוונו אותנו לנקודות אמצעית ולמחנות, הם אמרו לנו: "אתם הבאתם לנו את החג!"

שאלה: בוודאי שמחתם שהיצלחתם "להביא את החג"?

תשובה: או - זה לא הכול. קיבלו אותנו נורא יפה בכל מקום. הראו לנו את כול הסביבה מן התצפיות. למזלנו היה יום נהדר והראות טובה מאוד. כמו על כף היד, כול עמק הירדן היה פרוש לפנינו וגם את קווי הירדנים יכולנו לראות מולנו. אין אף חייל בחזית הזאת אליו לא הגענו!

שאלה: האם מיבצע כזה הוא רק חד-פעמי?

תשובה: לדעתי העורף חי מנחת מיד מן החזית. אנו מסגלים לתרום יותר. הם מסכנים את חייהם וחיים בתנאים קשים ונוסף לזה כעת אצלם משעמם נורא. בשעה 5 אחה"צ יורדת החשיכה והיום ניגמר ומה אפשר לעשות בתנאים שלהם בערבים ארוכים כאלה? צריך לדאוג להם הרבה יותר ע"י ספרים, משחקים ובילוי אחד. גם אנו במשק קיבוצי מסוגלים לתת הרבה יותר לחיילים.

שאלה: ומה את יוזמת בחור המשך?

תשובה: עדיין אינני יודעת. בין החברות כבר שוחחנו על כך. אולי בט"ו בשבט נעשה מיבצע של פרחים אותם נוביל לחזיתות. גם בפורים ניתן לעשות משהו מיוחד. נוכחנו לדעת שבנקל אפשר להגיע לכול חייל בחזית ועלינו לנצל אפשרות זאת ולהביא לחיילים עידוד מן העורף.

בשכונת של חנוכה

בנר ראשון של חנוכה החקיים מפקד האש רב הרושם, שפתח את שבוע האירועים. כרגיל כול ההכנות מעשה ידיו של דוב קורן המסור והנמרץ.

סיפור התנ

באותו הערב הרצה יהושוע לוינסון על "מילחמת המכבים", הרצאה מעינת מאוד שריכזה ציבור גדול בחדר-האוכל המקושט יפה.

בנר שני נפתחה הערב-החנוכה במועדון לחבר ובה עשרה יצירות מקוריות של חברים וילדים שהוכיחו שחנוכייה ניתנת להיעשות מכול חומר ובעשרות צורות ומה שנחוץ זה רק ראש וידיים - (רק?)

בנר שלישי בליל שבת, 21/12 הסבו סביב שולחנות קטנים, מלאי כיבוד טוב, באולם המקושט לתפארת של "בית-שרת" (מעשי ידיו של פנחס). האווירה הייתה חגיגית והתוכנית עשירה ואפשר היה לדמות שאנו חוגגים כרגיל - אילמלא חסרו לנו 100 החברים הצעירים, הבעלים, האבות והבנים להוריהם, כול אלה שחסרים לנו יום יום, אך בערב חגיגי כזה חסרונם מורגש כפליים.

מקהלות ילדים ומבוגרים, ריקודים בצבעים זוהרים, מסכת אור-קולית עם פרקי קריאה, שירי סולו ושיקופיות (וזה היה החלק היחידי שהזכיר שהימים הם אתם הימים - אך הזמן הזה השתנה), קטע מתוך הצגת "מערת חנוכה" של שלום עליכם (והפעם בביצוע מבוגרים) והסביבון המסורתי שמחלק מתנות לכול הילדים מקטנים ועד לגדולים - ערב מהנה ומרשים ואין המקום מספיק למנות את אותם חברים רבים ובעיקר חברות רבות, שנחנו חלקם להצלחתו.

בנר רביעי וחמישי - החקיימו מסיבות חנוכה בגני הילדים לפי מיטב המסורת והדמיון השדוי על המטפלות והגננות.

בנר השישי הופיעה באולם בית שרת להקתו של ליאור ייני במבחר שיריו של תיאודורקיס בחירגומם העברי.

בנר שביעי הוקרן הטרט "ערב באופרה".

בנר האחרון הסב הציבור סביב שולחנות ערוכים והשתעשע ב"ליבו בליבו", במשחקים חברתיים ובהידונים למיניהם. בשעה כתיבת שורות אלה עדיין המסיבה כמלוא חוקפה ובהילוך גבוה וטרם נסתיימה ולכן נבצר מאחנו למסור את פרטיה.

ובסך הכול שבוע גדוש אירועים ומלא אווירה חגיגית שמזכיר לנו זמנים מאושרים יותר.

+++++

ושב עוקרים עצים...

זו היא דעתי

שוב הם הופיעו במחנה, הקבוצה של הגברתנים הערבים וכרתו את העצים שלנו. שוב שמענו את המסור הקודע את האוזניים שמפיל וקוטע את פאר הצמחייה שגדל לנו עדיינינו מהנטיעות הרכות שנטענו בזמן, בזמן שנטעו עוד עצים בגבעת-חיים. הכאב וההתמרמרות הם גדולים וכול הציבור שואל את עצמו למה?

בהתחלה כרתו ועקרו עצים באמתלא שהם מפריעים לכיסוח הדשאים. התוצאה הייתה גילוי עריות השרות הישרות של הבתים בפרדס. הבטיחו נטיעת עצים במקומות שלא יפריעו. אף פעם לא נטעו. אח"כ הורידו את שורות האקליפטוסים, אמרו שהם חוצים את המחנה. הובטח להשאיר את העצים היפים שביניהם בחור בודדים - לא השאירו. אלא פה ושם עצים לגמרי לא יפים. את השורשים אף פעם לא הספיקו להוציא. לכן עדיין חוצה משחר בין שני חלקי המחנה. העיקר את מעט היופי שצמח במחנה שלנו השמידו. יש רגזות חוק ברזל שכול שנה צריך לכרות עצים במחנה. השנה מצאו בקושי מועדים ליתתה. אבל סוף סוף מצאו. דרך אגב אנחנו לא מרווחים מהכריתה שום דבר, כי ערך העצים שונה בדרך כלל לשכר העבודה שנושית עלטוהדת העבודה הזרה. כידוע אנחנו בזמן של מילחמה. אין השקעות, צריך לחסוך בדלק, בכסף ובכוח אדם. אבל עצים צריך לזרז, למרות שבוודאי אין. כסף וכוח אדם לנטיעות חושות. הכורתים מצאו סוף סוף מטרה. יש לנו שורה אקליפטוסים בין מיגרש החנייה: "גח". תפקידה הוא בין היתר להפריד את הבריכה מהכביש המאובק ומהמראה הלא מלבב של שכונת הצריפים. חוץ מזה היא היתה יפה. זה שנים כרסמו בה אבל הפעם החחילו לכרות. קוראים לזה דילול. אחרי הדילול המראה הוא כמו שורת שיניים עם חורי עקירה. חוץ מזה אבק הכביש ורעש המכוניות הוא עכשיו יותר קרוב לבריכה. למעשה רצו לעקור את כל האקליפטוסים בגלל הפריחה המלכלכת לפעמים את מי הבריכה. הסכנה הזאת עדיין לא חלפה. בריכת השחיה שלנו נמצאת בין "גח", כביש הגישה ובתי מלאכה. זה אולי לא טוב אבל זאת עובדה. לכן היא צריכה בידוד, כדי שיהיה נוח לבלות בה על כרי הדשא ויכמעט עירום.

הליכלודך שנגרם ע"י פריחת האקליפטוסים הוא במקרה זה הרע במיעוטו. אבל חציו של מעשה החלם - הכריתה, נעשה כבר. האם כוח הציבור יספיק כדי לפגוע את המשך הפעולה?

מי שמסחובב בעמק-חפר מגיע בעל כורחו למסקנה שבין הקיבוצים וגם בין המושבים - מחננו בולט היום בכיעורו. ששחים גדולים הם בלי צל. פה ושם נשאר עץ יפה, אבל כולם בסכנה של כריתה. יצר הכריתה גם לא נעצר על יד עצים ששחלו חברים ליד בתיהם. החבר חוזר הביחה והעץ איננו.

האם אי אפשר לשים קץ לשעורריה הזאת? במקומות שיש חוקים נגד עקירת עצים. במקומות אחרים התאגדה האוכלוסייה נגד העקירה. המלחמה היאנחלה כל העולם התרבותי שיוצע יותר ויותר להעריך את העץ. כמיטיב אורזר חנשימה, נוחן צל, מפריד אוחנו מדעש ואבק ובחור גוף חי ויפה להפליא. כשאתה מבקר היום בקיבוצים השכנים שלנו, אתה נראה מרגיש שיותר יפה שם. אחרי זמן קצר אתה מבין שזה ניגרם ע"י עצים מרובים וענפים, העדים לגיל ושורשיות היישובים. ישמספיק פעולה לשינויים וחישושנים. נסיעות חדשות בשכונים החדשים. חסירו סוף סוף את ידיכם ממעט העצים שנשארו אצלנו.

המסדרות שטיפלו עד עתה אצלנו בשאלות הללו, הוכיחו את אי יעילותם. הרי המ-חנה שלנו מצטיין בחוסר עצים ובדשאים מנוונים וחולטים. אין שום התחשבות ביופי וגם אין גישה מקצועית. היות והתוצאה נוגעת לכול הציבור היה דצוי לייצור רשות מיוחדת לעצים ובכלל ל"גבעת-חיים יותר יפה".

אבל כיום המצב הוא כדלקמן.

חבר וותיק לעובדה הנזי: "את יודעת שחלק של הציבור מתנגד לעקירתה הללו ובייחוד לשבירת שדרת הבידוד על גבול בריכת השחייה?".

עובדה הנזי: "כידוע קבעו המועדות אוחנו לפסידור העטנסנסם האלה".

החבר הוותיק: (נדחם שלא מקבל חשובה עטנסנסנה) חוזר על התרעומת וקובע שעוקרים הרבה ננוטעים מעט מאוד.

עובדה הנזי: "אני אמשיך לעקור הרפה".

ראובן קליש

|x|x|x|x|

עזר לך כוכבו

מאת: אלי נצר

שאנס השבתי, שאבא ודאי
נצרא נצרא ונצרא לוא,
פי שפע שאני מחכה לו.
אבל כנראה בכל זאת
לש סכול,
כי שם בגגול יש ידיות
והוא צריך לחנך ולשמור.
אם הוא יחזור במקרה, בלילה
ואתה תראה אותו, כוכב יקר,
תפסד לו שבווא אלי
אפילו אם חשוך וקר.

אנא, פוכב שלי
אם תראה פתאום
אבא גדול רחב כהף,
באמצע הלילה
אל הביה מתקרב,
תאסר לו את הדרך
באור גדול, זוהר.
למען יגיע הביחה
מהר,
מהר,
מהר!

שום לך, כוכבו!
מה טוב שהמיד אתה ער,
ואפילו אם מאוד מפשחח
אפשר. זאתך תמיד לדבר.

אתה יודע, כוכב,
אני מאוד עזוב עכשיו.
כל היום חיכיתי שאבא
יחזור מן הצבא,
אך חיכיתי לשוא.

חשבת: אולי בכורך,
חשבת: אולי בבחריים,
אבל הוא לא בא עדיין.
ובערב מאוחר
אמרה אמא שאבא יבוא
אולי מהר.